

cat/kæt - www v súvislosti s heslom *hipster*: termín *hip*, resp. *hipster* populárny v 40.rokoch 20.st. výraz populárny medzi médiami, ktoré tak označovali fanúšikov jazzu; *hipsteri* spočiatku označovaní ako *hepcats*; výraz *hep* a *cat* bol používaný na označenie osoby, nie *subkultúry* *hipster* alebo *hepcat*

Cataldi Amleto - (†1930); taliansky sochár

https://www.flickr.com/photos/hunky_punk/7990183798/

A. Cataldi: Leonardo da Vinci ako grécky boh

Catal Hüyük - Dudák v súvislosti s heslom architektúra starovekej *Malej Ázie*: lokalita v *Anatólii*; jedno z najstarších mestských sídlisk na svete (pozri *mesto*); počiatok osídlenia pripadá do 6500-5700 pr.Kr.; na rozlohe 12,5ha žilo asi 10 tis. obyvateľov; domy z pravouhlých sušených *tehál* a omietnutého trstia „prilepené“ jeden o druhý; ulice neexistovali, chodilo sa po plochých strechách a do príbytku sa vchádzalo otvorom v strope, ktorý slúžil ako komín; mesto nemalo hradby, von bolo obrátené masou slepých múrov domov; bolo tak dokonale chránené a zrejme nikdy nedobyté;

100+1: svojich mŕtvyx pochovávali pod podlahy svojich domov; z ich výskumu vieme, že ľudia zomierali často na ľažké zranenia pri love na divé tury; úlovok znamenal veľkolepú hostinu, ale často oveľa dôležitejšie ako hody bola štvanica a hlavný lov; ako pamiatka na adrenalínový zážitok si ľudia potom vešali v obydliah na stenu lebku s rohmi uloveného tura (pozri *búkranion*)

pozri *hüyük*, *tell*; *sup* (Becker); paleolitické jaskynné *maľby* - africký *okruh*; *pečatidlo*, *pečatné valčeky*

<http://it.wikipedia.org/wiki/%C3%87atalh%C3%B6%C3%BCk>
<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A7%D0%B0%D1%82%D0%B0%D0%BB-%D0%A5%D1%8E%D1%8E%D0%BA>

Catedra Petri - lat. – „Stolec svätého Petra“

www: na objednávku pápeža Alexandra VII. vytvoril Gian Lorenzo Bernini medzi rokmi 1656 – 1666 bronzovú nadstavbu v apside, tzv. Cathedra Petri, ktorá obsahuje najvzácnejšiu relikviu uchovávanú v chráme: biskupský trón sv. Petra (v skutočnosti ide o korunovačný drevený trón cisára Karola Holého z roku 875); nadstavba má tvar bronzového kresla, ktoré pridržiavajú postavy štyroch cirkevných otcov (ide o sv. Ambróza a sv. Augustína, predstavujúcich kresťanský západ, a sv. Atanáza a sv. Jána Zlatousteho symbolizujúcich východnú cirkev); impozantné a mimoriadne pôsobivé je vrchné ukončenie diela; tvoria ho po oboch stranach umiestnení *puttiovia* pridržiavajúci pápežské *insignie* a *gloriola* s anjelmi lemovaná lúčmi, ktorá obklopuje oválne *alabastrové* okno s letiacou holubicou, symbolom *Ducha svätého*; Petrov stolec má v *bazilike*

symbolické umiestnenie vo význame spojovacieho článku medzi pozemským a nebeským svetom; súčasne symbolizuje učiteľský úrad *cirkvi*; pozri *Theofil (prefekt)*

G. L. Bernini: Cathedra Petri

catechu - tvrdé ľažké drevo tmavohnedej farby z tropického stromu Acacia catechu, pôvodom z Indie, používané na výrobu nábytku a farbív

Catena Vincenzo - (1531); taliansky renesančný maliar *benátskej školy*

http://en.wikipedia.org/wiki/Vincenzo_Catena

<https://www.google.sk/search?q=Catena+Vincenzo&espv=2&biw=1858&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=NSTZVK3GIqPTygPi5oGQBA&ved=0CB4QsAQ&dpr=1>

V. Catena: Klaňanie troch kráľov (1520)

cating - medená kanvička na nanášanie voskovej rezervy; pozri *batika vosková*

Catilina - (†62 pr.Kr.); celým menom Lucius Sergius Catilina; rímsky senátor najlepšie známy druhým sprisaháním proti Rímskej republike; je tiež známy pre niekoľko oslobodzujúcich rozsudkov na súde, vrátane jedného pre obvinenia z cudzoložstva s *vestálkou*; pozri *Rimania starovekí*

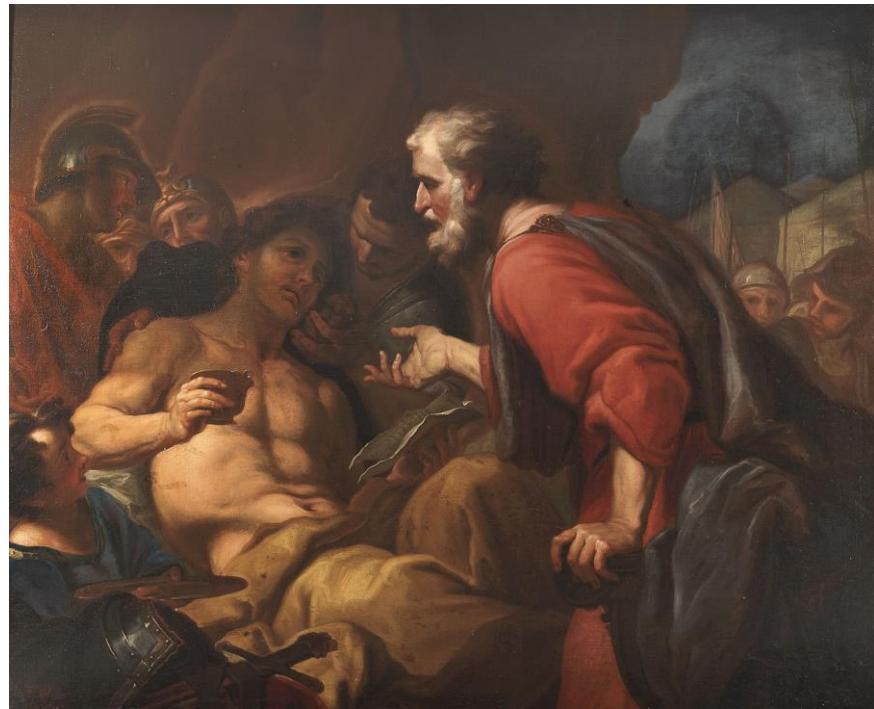
https://www.google.sk/search?q=Catilina&espv=2&biw=1844&bih=995&tbo=u&sorce=univ&sa=X&ved=0CJQBEIkehUKEwjxoNnso_fHAhXKWhQKHbwca1I&dpr=1#imgrc=yaJb0SvPuicCmM%3A

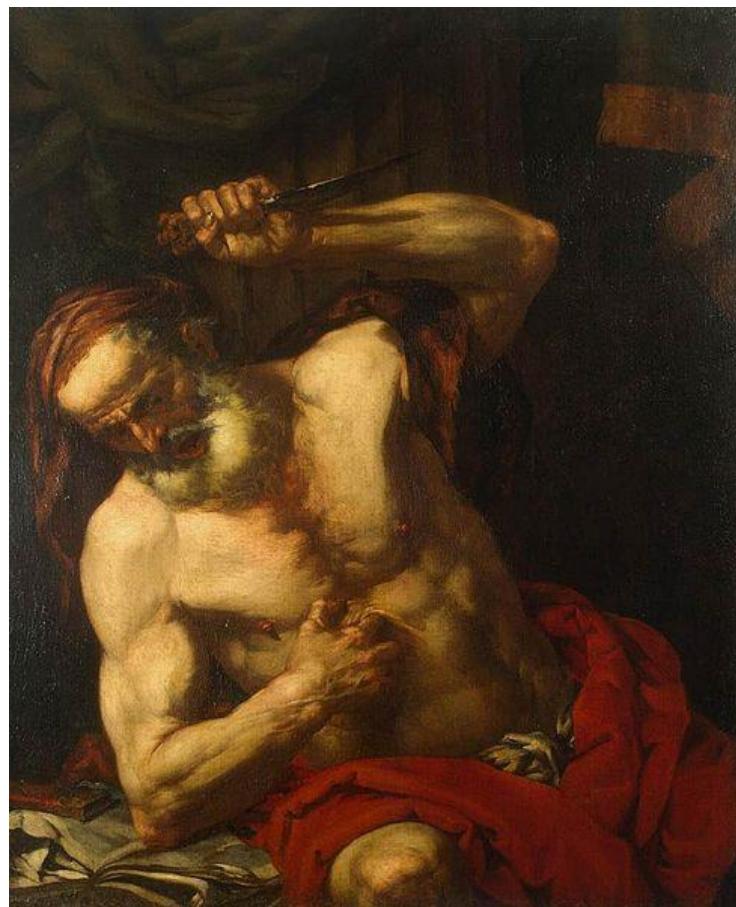
J.-M. Vien st.: Prísaha Catilinu (18.-19.st.)

Cato mladší - (†46 pr.Kr.); celým menom Marcus Porcius Cato Uticensis; rímsky politik, vojvoda, spisovateľ a úradník zodpovedný za vydávanie minci; stúpenec stoicizmu, známy svojou neúplatnosťou; Cato Utica je spomínaný pre svoju tvrdohlavosť a húževnatosť, s akou sa búril proti uchopeniu moci svojím sokom *Caesaram*; radšej volil *samovraždu* skôr, než mohol byť zatknutý

http://it.wikipedia.org/wiki/Marco_Porcio_Catone_Uticense
https://fr.wikipedia.org/wiki/Caton_d%27Utrique

A. Molinari: Testament Cata Utica (17.st.)

G. B. Langetti: Cato (1660-1680)

J. M. Rottmayr: Samovražda Catona Utického (1692)

P. Bouillon: Smrť Catona Uticensis (1797)

G. Lethière: Smrť Catona Uticensis (1795)

ca-t'u/ketl - charakteristická forma klasického čínskeho divadla, tzv. rozmarné hry; v čínskej divadelnej tradícii vznikla v období dynastie Sev. Sung a bola pre ňu charakteristická široká škála najrozmanitejších divadelných prvkov: rozprávačský monológ, dramatický či satirický dialóg, spev, tanec, akrobacia, *pantomíma*, hudba, *bábkové scény*; na herca kládla veľmi náročnú požiadavku syntetického divadelného výkonu vo všetkých zložkách; vrchol dosiahla v divadelnej tvorbe Kuan Chan-čchinga

Cauchois Eugène-Henri - (†1911); francúzsky maliar kvetinových zátiší; začínať ako stúpenec romantického hnutia v čase, keď *impresionizmus* naberal na sile; dnes je známy svojimi kvetinovými námetmi, často na *panelu*, hoci jeho tvorba bola rôznorodejšia; možno bol inšpirovaný zvislými kompozíciami a láskou k prírode japonských obrazov (pozri *japonéria*), lebo v tomto období veľa iných umelcov experimentovalo s japonskými vzormi; v pol. 1890 sa Cauchois začal študovať u Alexandre Cabanel, jedného z najúspešnejších akademických umelcov svojej doby, okrem Duboc; pozri *kvetinoví maliari*, *francúzski maliari 19.st.*, *francúzski maliari 20.st.*

http://www.rehs.com/eugene_henri_cauchois_virtex.htm

https://www.google.sk/search?q=Eugene+Henri+Cauchois+1830-1911&espv=2&biw=1857&bih=995&tbo=isch&imgil=-0UKC3SgYenlBM%253A%253B39eYnZGemoBNVM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fc commons.wikimedia.org%25252Fwiki%25252FFile%25253AEug%25252525C3%25252525A8ne Henri_Cauchois_Sommerblumenstrauss.jpg&source=iu&pf=m&fir=-0UKC3SgYenlBM%253A%252C39eYnZGemoBNVM%252C_&usg=_Af1F-HzXDKQQ8q3tgmHV5NBYb8Q%3D&dpr=1&ved=0CE4Qyjc&ei=AzL9VJ61BoX5yQOrIILIB Q#imgrc=-0UKC3SgYenlBM%253A%3B39eYnZGemoBNVM%3Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252F8%252F8f%252FEug%2525C3%2525A8ne Henri_Cauchois_Sommerblumenstrauss.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fcommons.wikimedia.org%252Fwiki%252FFile%253AEug%252525C3%252525A8ne Henri_Cauchois_Sommerblumenstrauss.jpg%3B3204%3B4007

https://www.google.sk/search?q=joris+van+son&espv=2&biw=1857&bih=995&tbo=isch&imgil=_cvNTNFWvxNCxuM%253A%253BM7FPrFO_ExA9sM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.londonfoodfilmfiesta.co.uk%25252FArtmai~1%25252FSon.htm&source=iu&pf=m&fir=c vNTNFWvxNCxuM%253A%252CM7FPrFO_ExA9sM%252C_&usg=_QE6YzEXhiDAuqf6mg_-7b7sktf7Y%3D&ved=0CCoQyjc&ei=6Yj8VP2aH6m9ygPxhIKIDw#imgdii=CqTBLjP7ywsyeM%3A%3Bno3oznKV17bSYM%3BCqTBLjP7ywsyeM%3A&imgrc=CqTBLjP7ywsyeM%253A%3BTWkhUUkprYuJmM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.fineoldmasters.com%252Fgallery%252F55s.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.fineoldmasters.com%252Fstillifepaintingsthumbnails2.html%3B3618%3B2380

E.-H. Cauchois: Kvety (19.-20.st.)

causeuse/kozöz - Beliana: franc.; krátka čalúnená pohovka na sedenie pre dve osoby používaná najmä vo Francúzsku v období empíru; pozri mobiliár

cauterium (enkaustika) - „horúca špachtľa“; jeden z troch spôsobov antickej enkaustiky; základný postup nanášania voskových farieb horúcou špachtľou a následné roztieranie (pozri cistrum, cestra); porovnaj vyhľadzovanie pri stucco lustro; kletovacie želiezko používané na vyhľadzovanie vrstvy intonaka vo freske

-keramický alebo kovový nástroj v tyčové forme, používaný v technike maľby voskom (pozri enkaustika); jeden koniec bol mal tvar lyžice, tvarovanej tak, aby umožňoval v závislosti na uhle maľby liat' zohriaty vosk; existovali rôzne cauteria, široké, vrúbkované a pod.; hmotnosť horúceho cauteria uchovávala farebný vosk v tekutej forme

Antické kovové cauterium (250 pr.Kr.)

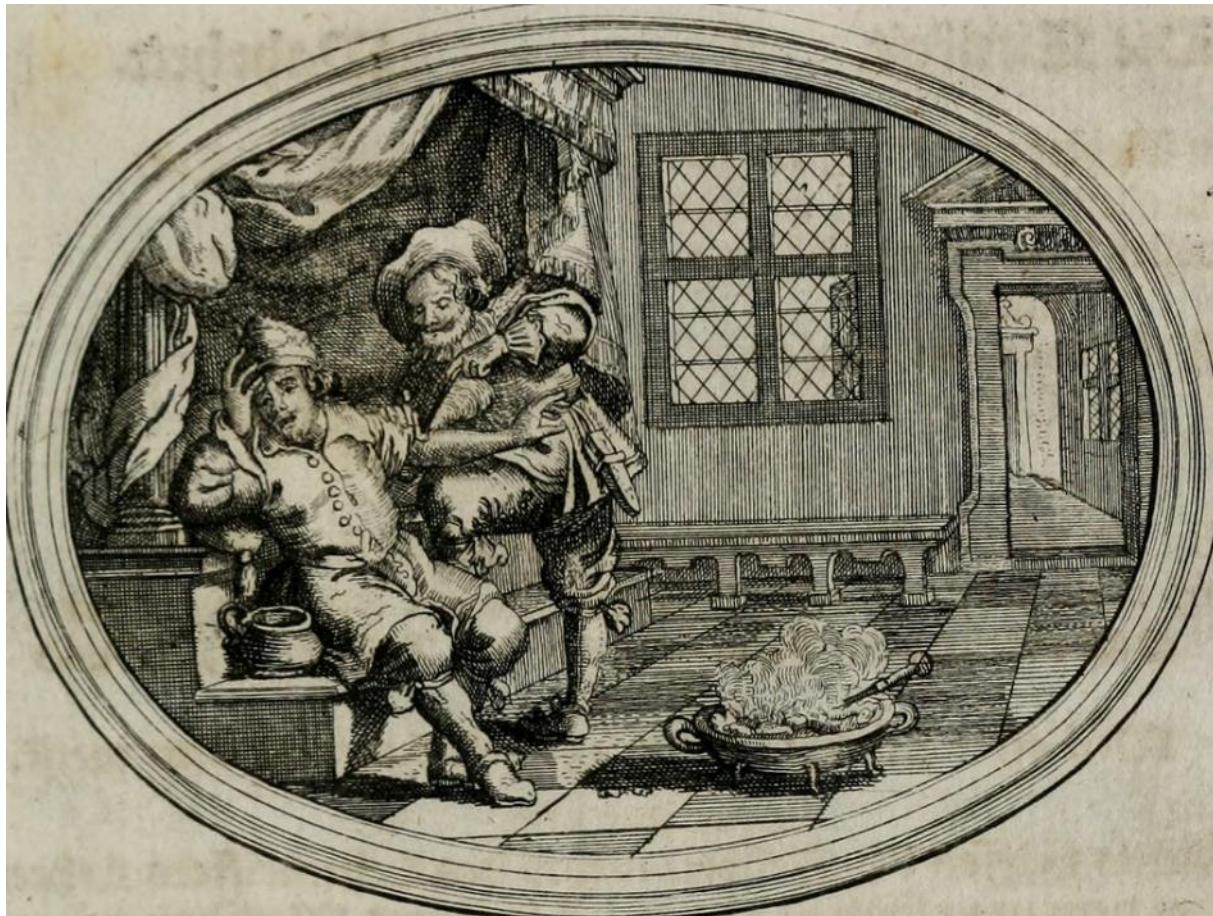

Súčasné enkaustické nástroje bez elektrického vyhrievania

cauterium (liečiteľstvo) - gréc. καυτήριον/kauterion; vypaľovacie želiezko, ktoré chirurgovia, veterinári a iní používajú na vypálenie rán, označenie dobytok, vytlačenie stigmy otrokom, pre iné obdobné účely; cauterium ako nástroj (na vypaľovanie rán a dezinfekciu) používané v liečiteľstve; niekedy dopĺňalo misku na liečivú mast, nôž a šíp a spolu s týmito predmetmi niekedy zobrazované spolu Asklepiovou palicou - stredovekými symbolmi lekárov a lekárnikov; kauterium bolo pôvodne súčasťou egyptského hieroglyfu s významom obyčajného lekára; pozri *kaducet*; *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania*

<http://www.labome.org/research/A-brief-historical-survey-of-the-treatment-and-healing-of-wounds-from-Homer-9th-8th-century-B-C-to-.html>

Lekár vypaľuje ranu (Mundi lapis Lydius, 1702)

Cautes - Kautes

Cautopates - Kautopates

cavea - 1. vnútorná *apsida* v starogréckej stavbe

2. kruhové hľadisko rímskeho antického divadla, variant polkruhového gréckeho *theatronu*; pozri *hl'adisko*

cavaedium - peristyl

Cavalier d'Arpino - G. Cesari

Cavallini Pietro - (†1330); v dokumentoch Caballinus Petrus de Cerronibus; taliansky maliar, ktorý patrí medzi najvýznamnejších členov rímskej školy 13.st.

https://it.wikipedia.org/wiki/Pietro_Cavallini

P. Cavallini: Narodenie Ježiša (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

P. Cavallini: Zvestovanie (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

P. Cavallini: Narodenie Krista (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

P. Cavallini: Klaňanie kráľov (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

SISTITVR IN TEMPLO PVER ET SYMEONIS IN VLRAS

P. Cavallini: Predstavenie Ježiša v chráme (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

+AD SVMMVM REGINA THRONVM DEFERTVR IN ALTVR:
ANGELICIS PRELATA CHORIS CVI FESTINAT IPE
FULIS OCCVRRGDS MATREM SVPERACTER PORIT:

P. Cavallini: Zosnutie Panny Márie. Dormitio (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

Cecil Thomas - (†1640); anglický rytec , ktorý pracoval výhradne s vážnymi námetmi; jeho dielo vyvrcholilo okolo 1630

[https://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Cecil_\(engraver\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Thomas_Cecil_(engraver))

T. Cecil: Alžbeta Anglická a kráľovná Írska s armádou pri Tilbury v pozadí (rytina, 1625)

Cecília - kresťanská svätcica, panna a mučenica údajne žila v 2.alebo 3.st. (bazilika sv. Cecílie v Zátiberí v Ríme založená veľmi skoro, obsahuje jej ostatky); záznam o jej živote a smrti (nie je historickým prameňom) pochádza zo 6.st.; vychovaná ako kresťanka, zložila sľub čistoty a počas svadby presvedčila svojho ženicha Valéria, že zachovajú úplnú pohlavnú zdržanlivosť; Valerius súhlasiel s podmienkou, že uvidí anjela, ktorý opatroloval jeho ženu; ten neskôršie zostúpil na nich obidvoch a korunoval ich *vencom z ruží a lalií* (tieto kvety niekedy *atribútom* sv. Cecílie); Valerius aj jeho brat Tiburtius boli pokrstení a onedlho popravení na príkaz rímskeho miestodržiteľa; Cecília odsúdená na smrť udusením v parnom kúpeli alebo snáď bola hodená do kotla s vrelým olejom, ale prežila to; tri rany mečom ju iba zranili na krku; zostala nažive ešte tri dni a medzi tým rozdala svoje bohatstvo chudobným; údajným manželom sv. Cecílie bol sv. Valerián; maliari ranej renesancie (pozri *quattrocento*) ľažili z tejto legendy mnoho námetov; Cecília ako patrónka *hudby* v tom čase neznáma; vo výtvarnom umení v tejto úlohe až v 15.st.; zobrazovaná aj v póze *oranta*; atribút: *anjel*; pozri *atribúty, symboly, alegorie a prirovnania*

<http://www.pureinsight.org/node/3099>

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8599934873/in/photostream/>
<http://kimballtrombone.com/2010/st-cecilia-trombone-image-takes-many-forms/>

https://www.google.sk/search?q=Saint+Cecilia&espv=2&biw=1849&bih=995&tbs=isch&imgil=LbNSTicZaHsxnM%253A%253BUP2Tcp9i2RiE9M%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.artsunlight.com%25252Fartist-NV%2525252FN-V0008-Simon-Vouet%2525252FN-V0008-014-saint-cecilia-cecilia-is-the-patron-saint-of-organists.html&source=iu&pf=m&fir=LbNSTicZaHsxnM%253A%25252CUP2Tcp9i2RiE9M%25252C_&usg=NVTdCeNrXeKG5N3X88sBCqaSVtE%3D&ved=0CC4Qyjc&ei=A7d4VIHpNIL7aP

[HBgugC#facrc=_&imgdii=&imgrc=LbNSTicZaHxnM%253A%3BUP2Tcp9i2RiE9M%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.artsunlight.com%252Fartist-photo%252FSimon-Vouet%252Fsaint-cecilia-cecilia-is-the-patron-saint-of-organists-014.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.artsunlight.com%252Fartist-NV%252FN-V0008-Simon-Vouet%252FN-V0008-014-saint-cecilia-cecilia-is-the-patron-saint-of-organists.html%3B590%3B800](http://www.artsunlight.com/252Fartist-photo%252FSimon-Vouet%252Fsaint-cecilia-cecilia-is-the-patron-saint-of-organists-014.jpg)

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Cecília (Norimberská kronika, 1493)

Majster z Frankfurtu nad Mohanom: Sv. Odila a sv. Cecília (grisaille, 1503-1506)

L. Orsi: Sv. Cecília a sv. Valerián (detail, 1555)

S. CÆCILIA
*Effluat ille meus frino de uulnere sanguis,
Si mihi profuso sanguine, Palma datur.*

R. Sadeler II: Svätá Cecília (1620)

Monogramista MP podľa N. Circignani: Cirkevní mučeníci a sv. Cecília v kotle vriacej vody (16.-17.st.)

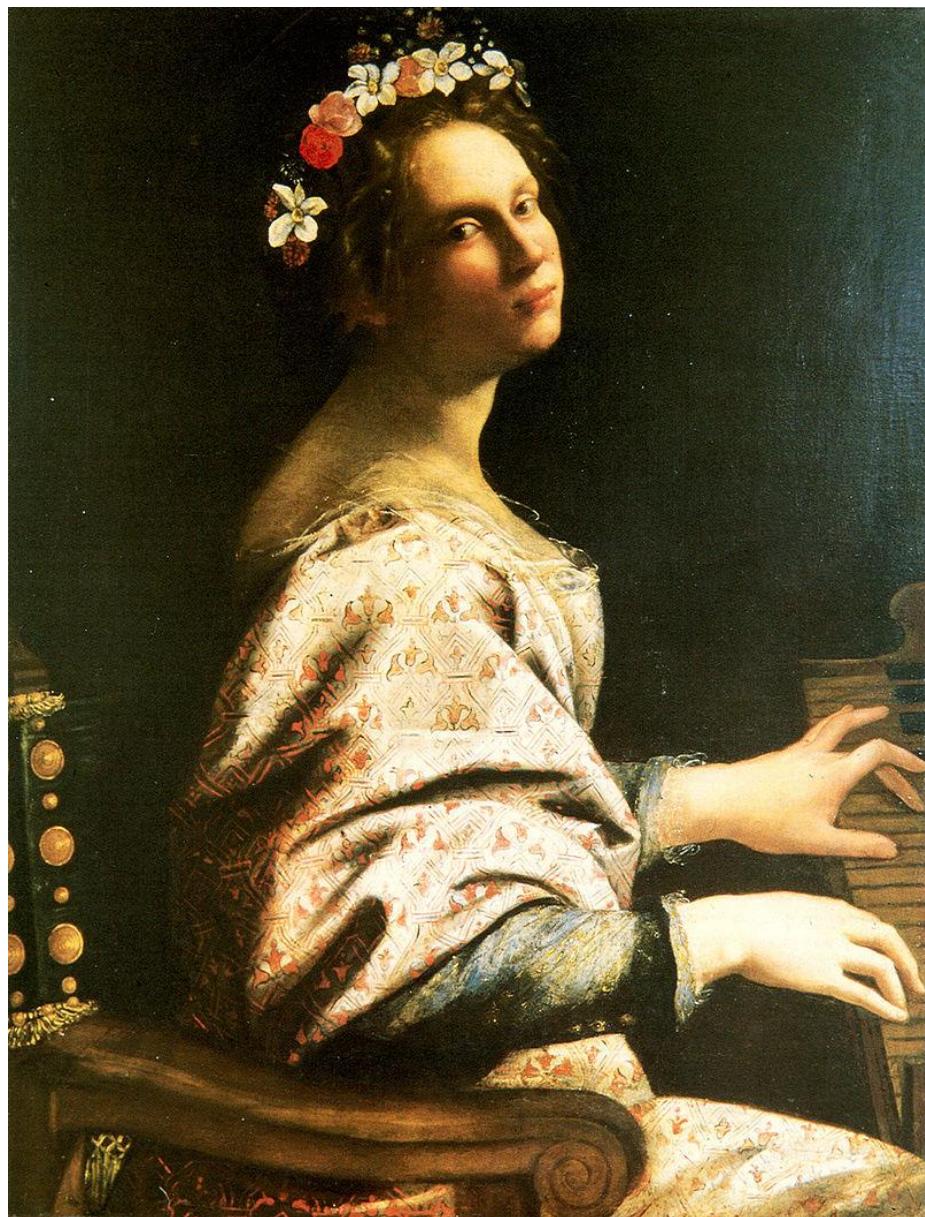
F. Guarino: Mučeníctvo sv. Cecílie (1650)

Guercino: Sv. Cecília (1658)

A. Gentileschi: Sv. Cecília hrá na lutne (1616)

A. Gentileschi: Sv. Cecília (1620)

Guercino: Sv. Cecília (17.st.)

O. Gentileschi: Sv. Cecília a anjel (1621-1627)

A. Grammatica: Sv. Cecília s dvomi anjelmi (1620-1625)

O. Gentileschi: Oslávenie sv. Cecilie, Valeriána a Tiburtia (17.st.)

Podľa C. Vigolu: Sv. Cecília (17.st.)

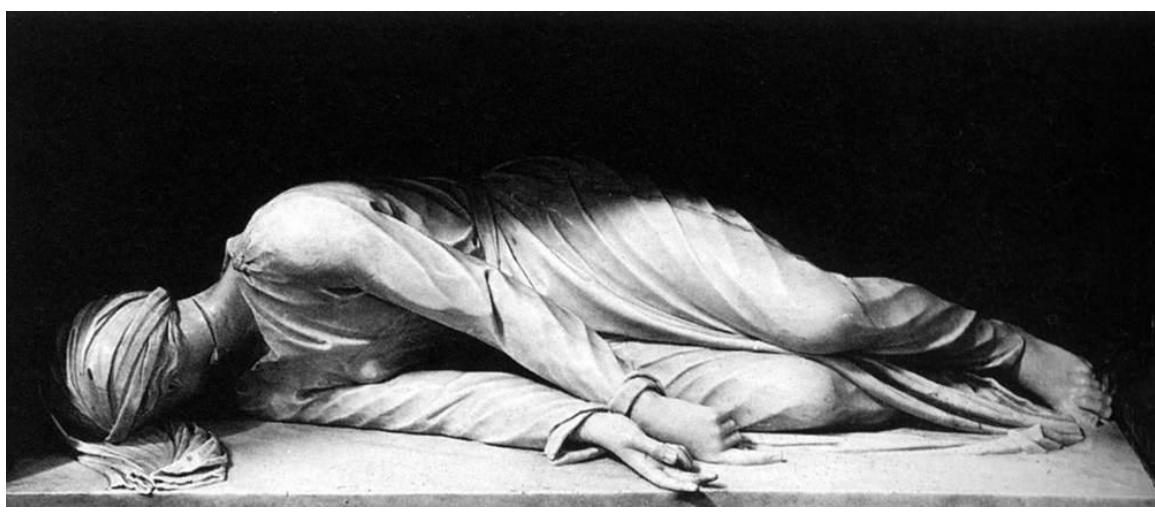
G. Cesari: Sv. Cecília s prenosným organom, ďalšia svätica a cherubín (1630)

G. Reni: Sv. Cecília (1610)

G. Reni: Sv. Cecília (1606)

S. Maderno: Sv. Cecília (mramorová socha, 17.st.)

Taliansky maliar: Svätá Cecília (1750-1820)

J. W. Waterhouse: Svätá Cecília (1895)